

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ascensus Moysis in montem Seu De Oratione Tractatus Tribus Stationibus ac vijs Purgatiua Illuminatiua Vnitiua distinctus

Crombecius, Johannes

Avdomari, 1618

2. De secundo actu contemplationis, qui est amor Dei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38133

SECTIO SECVNDA.

De secundo actu contemplationis, qui est amor Dei,

1. **E**X priori actu intellectus, fidei item ac sapientiæ; & maximè ex subsidijs ac luminibus eximijs, (quæ in contemplatione, menti apprimè dispositæ infunduntur) generatur singularis animi propensio atque affectus in Deum, tamquam summum bonum nostrum; à quo bona omnia profluunt, quique nobis velit optimè, & qui diligentibus se infinita bona præparavit. Sed prima ac *Origo a-* potissima ratio diligendi Numinis, in eius *moris in-* excellentia, gloria, maiestate, ac bonitate *contem-* fundatur. Meretur enim diligi ob infinitam *platione* gloriam, & bonitatem suam. Quæ ratio *uni-* *emican-* ca cum sufficere debeat, cætera tamen ut *fo-* *tis,* *ta* quædam subserviunt, ad inflectendū animum, qui non potest non admodum affici erga benefactorem suum, omniumque rerum auctorem, finem & beatitudinem suam.
2. Sicut enim in cælis beatitudo non est omnino perfecta, etsi homo Deum videat, nisi ex ea visione, & cognitione enatus amor beatificus accesserit, qui teneat & possideat summum suum bonum, & ab eo separari nolit. (Nam per Divinam potentiam

B b 2

fieri potest, vt Lucifer Deum videat, non tamen erit Beatus; eò quòd Deum oderit, & amare non possit. Imò maxime cruciabitur, rei, quam odit adhæscens; cùm odium longissime à se odiosa avocet.) Ita etiam contemplationis actus primus, qui in discursu intellectus consistit circa res divinas, aridus & inanis habebitur, si amor absit, qui Deum tamquam summum bonum sibi vniat, & imperio suo per intellectum tamquam præsens teneat, ac complectatur, dicatque cum sponsa

Cant. 3. 4 Tenui eum nec dimittam. Ergo hi duo actus inprimis coniungi debent, nempe cognitio & amor.

3. Hinc textus noster hanc speciem gloriae Ignis & Dei, seu contemplationem igni comparat. amoris Erat enim (inquit Moyses) species gloriae Dei, sicut ignis. Ignis lucem inprimis præfert & contemplatio hanc primo loco requirit.

Epi. 14. Absurdum iudico (ait Basiliius) quòd cùm sensuum corporum nostrorum congruenter proprijs resiciuntur materijs, mens sola à propria semmoveatur operatione: vt enim sensus rerum sensibilium, ita & mens intelligibilium notionem & conceptum habet. Illamina, ait David, Domine tenebras meas. Hanc contemplationem studiosi a Deo apprimè requirunt. Et B. Paulus. Illuxit in cordibus nostris ad illuminationem scientiæ claritatis Dei.

psal. 17.
29.
2. *Corin.*
4. 6. Præter lucem; ignis, calorem continet. Et ignis amoris Domini qui secundas tenet in contemplatione, planè hominem incendit.

NVI

276

dit, cor inflammat, voluntatem ardore divi-
no adurit, Deoq; plane adiungit. Sicut enim
ignis vbi ferrum inualit aut ligna corripuit;
vnum quodammodo cum illis efficitur: ita
& animus igne charitatis succensus, in se Deū
(cuius se nutui ac voluntati penitus submit-
tit) intime admittit, & vicissim amore in
Deum colliquefcit, vt se mutuo invadere vi-
deantur.

Hinc singularis vnio inter Deum & ani-
mam nascitur, quæ veræ amicitia partes om-
nes complectatur. De quibus fule egimus
libro primo de studio perfectionis capite 32.
parag. 34. & sequentibus. Naturales vniones
cum Deo tres nonnulli constituunt. Vna est
rebus omnibus communis. Est enim Deus
omnibus rebus præsentissimus, eisq; esse suū
communicat, & illud conservat, vsque adeo,
vt si res illas desereret, aut se eis subtraheret,
totæ in nihilum redigerentur. Vnio tamen
illa non est essentialis, quasi duæ naturæ esse-
tialiter essent vna, quod ne in Christo quidē
(qui Deus & homo est) locum habere po-
test. Sed res omnes condite adhærent primæ
causæ, sine qua esse, aut existere nullo mo-
do possunt. Altera vnio paulò sublimior vi-
detur, & ad vitam, & vitales actiones refer-
tur: in quibus cooperatio, ac vnio Dei vt
primæ causæ requiritur, qui non modò potē-
tiarum siue facultatum auctor est; sed & illæ

*Vnio cum
Deo tri-
plex.
Natura-
lis.*

ipsa interna hominis potentia, memoria, intellectus & voluntas ab eius conservatione, & cooperatione dependent, usque adeo, ut si rerum Conditor vices suas subtraheret, causa secunda nihil efficerent. Illis subductis ignis non adurit, aqua minimè madefacit; lapides & saxa devoluta non concutunt nec lædunt: cogitationes & imaginative in actum non exeunt. Denique in memoriam nihil veniet; intellectio vacabit; voluntas, velle desinet; si primæ causæ concursus subducatur. Tertia unio est partium ac facultatum corporis; per quod corpus univrsum, per se sensus omnes, & principes humores, ac nobiliores partes, vis illa divina diffusa, omnia conservat, auget, movet & operanti cooperatur, tamquam suprema causa; adeo ut non tantum motibus procuratis corporis adhibet, sed & nutritioni, digestioni, accretioni, que omnia perficit intime præsens, ut auctor naturæ ad quem pertinet res conditas conservare, perficere, & ad finem suum ultimum deducere.

6. Hæ tres uniones ut nature terminos non excedunt; ita nihil etiam meriti habent, nec ordinem proximum, aut idoneum ad beatitudinem supernaturalem continent; nam communes nobis sunt cum bestiis, excepta intelligendi, ac benè agendi facultate: eiusdem quoque rationis sunt, & ex parte Dei non

mutant

mutant rationem causæ. In cunctis enim Deus se habet, vt causa productiva agens & rerum conservativa: & vt res omnes perficiat, quasi iugo trahendo sese alligat, *attingens à fine vsque ad finem fortiter & disponens omnia suaviter.*

Sap. 8 I.

7. At vniones istę elevari possunt, atque exornari; & quidem vt ab vltima ordiamur. Si animus gratia naturali sustollatur ad statum iustorum, ac filiorum Dei; operationes corporis nobilitantur virtutum actibus. Deus verò non modò cooperatur, vt auctor naturæ; sed vt gratiæ parens; sicque corpus cohonestatur præsentia spiritus sancti, eiusque templum ac instrumentum efficitur: salutes evadunt afflictiones, pœnæ, calamitates & castigationes; sponte susceptę. *Propter te, Psal. 44. ait David, mortificamur tota die, facti sumus sicut oves occisionis. Sed in omnibus superamus propter eum qui dilexit nos. Accedit imitatio virtutum, & perpeccionum, quas in corpore suo Christus Dominus sustinuit. Nemo mihi molestus sit, ait Paulus. Ego enim stigmata Domini Iesu in corpore meo porto. Perficitur quòque secunda vnio potentiarum, per gratiam, elevationem, & interiorum habituum munimine, item per actus internos virtutum supernaturalium & per actiones alias, ad Dei honorem & gloriam relatas. Maximè verò exornantur continuo vsu virtutum Theologicarum, quibus*

*Vniones
nobilitan-
tur.*

*Psal. 44.
ait David, mortificamur tota die, facti sumus sicut*

ovis occisionis. Sed in omnibus superamus propter

eum qui dilexit nos. Accedit imitatio virtutum,

& perpeccionum, quas in corpore suo Chris-

tus Dominus sustinuit. Nemo mihi molestus sit,

ait Paulus. Ego enim stigmata Domini Iesu in

corpore meo porto. Perficitur quòque secunda

vnio potentiarum, per gratiam, elevationem,

& interiorum habituum munimine, item

per actus internos virtutum supernaturalium

& per actiones alias, ad Dei honorem & glo-

riam relatas. Maximè verò exornantur con-

tinuo vsu virtutum Theologicarum, quibus

homo

CC4

homo Deo intimè vnitur, & cum eo quodammodo coalescit. At nobilissima vno est; qua homo se ardentissima caritate, cum Deo conglutinat, cum in vsu omnium virtutum, tum maximè in exercitio contemplationis: ex qua quæcumque internè, externeque postmodum peraguntur, virtute præstantissima illius vnionis, ad Dei amorem, honoremque ferventi spiritus divini impulsu, referuntur.

3. Ignis elementum, semper in altum asurgit, et si obstaculum inveniatur, viresque cõtætac sufficiant, evertit moles gravissimas, seque minimè deprimi patitur: nec cessat donec supremum locum teneat. Hoc efficit contemplatio, quæ ignis huius nutritia est, & in qua tanquã in cõtro suo requiescit; sed & homines eleuat & si in eorũ animis obicẽ inueniat; haud dubiè evertet ac prosterneat, quæcumque moles magna fuerit, modò, is non repugnet; à cuius arbitrio hæc tam nobilis victoria pendet. Hoc igne inflammata contemplatio, in suprema surgit, ascendit; & ad thronũ usque divinæ Maiestatis pervenit.
4. Hoc idem elementum vim inter cætera habet maximam, penetrat intima cuiuscumque rei, nec modò agit in rem quam tangit, sed in res remotas, quocumque nimirum eius vis & calor potest pertingere. Et ignis divinæ contemplationis cælum penetrat, Deum attingit, ex eius sinu vrendi vim surripit; inde

NVI

226

inde sublatum ignem mittit in terram, & omni conatu nititur efficere, vt ardeat, & omnes incendat. Nec tantum eos, quos alloquitur, sed & rebus gestis, scriptis, orationibus, corporis compositione, exemplis longè etiam diffitos sua flamma comburit. Orans Beata Elizabetha pro peccatore quodam obdurato *In eius* ita eum commouit, vt & corpus velut igne *vita.* incendi videretur; seque manus dare omnipotenti Deo fateretur. Sancta etiam Catharina Senensis orans pro Confessario, ita eum permouit, vt medullitus compunctus, *In eius* lacrymarum vim vberimam perfunde- *vita.* ret.

10. Ignis id habet etiam proprietatis, vt in se omnia convertat. Sanè ignis caritatis ita *S. Symbola* contemplantem in se convertit, vt quid- *&c.* quid infirmitatis humanæ est in homine, illud tollere primum, & cum in diuinum quædam statum transformare videatur. Hinc excessus nascuntur admirandi & quamplurimi in augustissimo illo exercitio; sui que subinde oblitus homunculus, ita in Deum abripitur, ac si sensus deessent, & anima separata in beatorum consortio, cum summa illa Maiestate compareret. Hinc Sanctus Bernardus. *Ser. 49. in Cant.*
Cum (ait) duo sunt contemplationis excessus; in intellectu vnus, alter in affectu; vnus in lumine, & alter in fervore; vnus in cogitatione, & alter in deuotione. Pius sanè affectus & pectus amore calens

Et sancta devotionis infusio, & vehementis spiritus repletus zelo, non planè aliunde quam è cella vinaria reportantur contemplationem cellam vinariam nominat Sanctus Abbas, eò quòd in ea multum generosum, ac potentissimum vinum bibatur, quo homo inebrietur, incalescat, & à se deficiens, non in bestiam sine sensu, sed in divinum hominem, excusso proprio, & vitioso sensu transformetur.

II. Est ergo species gloriæ Domini tanquàm ignis. Et in hoc summa Dei gloria còspicitur, si in misero homuncione Deus aliquid sui reperiat. Quid? Ignem: Deus ignis *consumens est*: Quid? Cognitionem sui & amorem. Quid præterea? Unionem singularem: quid denique? Voluntatum conformitatem. *Hæc est enim voluntas Dei sanctificatio vestra.* Hæc est gloria Dei, vt non tantum in se glorificetur, cum natura sua omni gloria dignissimus sit: sed vt hominem confusione, ac damnatione dignissimum, similem sibi efficiat, & ad divinum quemdam statum attollat, atque in eo gloriam & laudem recipiat. Ex hoc summa in Deum gloria redundat.